

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

VIII. Differentia 8. Iurisdictio secundùm leges de persona in personam
prorogari potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

Jurisdictio secundum leges de persona in personam prorogari potest, l. 1. Tit. de jud. secundum Canones verò non prorogatur, c. Significati de foro comp. Bartol. 175. Canis 13. Decian. l. 22. c. 22. n. 3.

I. PRorogari vulgò dicitur, quod producit, vel extenditur, *Vlpian. l. 2. §. 3. Tit. de iudic.* Apud Interpretes fori mutatio est, quæ fit de tempore, loco, persona, ad tempus, locum, & personam. *Coras. l. 1. de iud.* Ad personalem prorogationem duo requiruntur, primò partium consensus. *Alexand. Consil. 64. n. 5. l. 3. Secundo*, ut is, in quem fit consensus, jurisdictionem habeat, & de numero Judicam sit, *l. 1. §. 2. Tit. de iudic. & l. 1. C. de iuris. omn. iud. ubi Gloss. Gotofredi. Incompetens iudex habens tamen jurisdictionem, partium consensu fit competens. Item Privatorum consensus iudicem quamvis incompetentem, & incongruum competentem facit, si modò eum adierint, l. 4. Tit. de arb. l. 1. Tit. de iud. l. 15. §. 4. Tit. ad Trebell. Ad constituendum verò iudicem, qui extra iudicium classem sit, nullus partium consensus sufficere potest, l. 1. C. ubi de crimin. Talis igitur prorogatio Jure civili permittitur tam in civili, quam in criminali causa, ut *Iul. Clarus tradit §. fin. q. 4. 2.* quod de criminali non omnes admittunt apud *Decianum l. 4. c. 23.* Nam *Bald. in Auth. Si qui ex consensu, C. de episc. aud. n. 6.* Ego, inquit, teneo, quòd in causis criminalibus non possit prorogari jurisdictio iudicis in-*

competentis, quoad generandum præjudicium competentis, & suæ reip. cui debet pœna applicari quia jus publicum partium privatorum mutari non potest, *l. 1. in publicum. Tit. de pact.* Verùm hæc ad controversia non spectat, & admitti conciliatio potest, quam loc. cit. *Decianus* exponit. Ad propositum veniendo clericus Judicis sui, id est, ecclesiastici jurisdictionem prorogare non posse (sine proprio Episcopi consensu) ex *c. Significati de foro comp. past.* antiquiores Canonistæ docent *Anton. de Matth. Tr. de prorog. n. 14. Bern. VV ames præf. forens. l. 3. c. 12. n. 2. Anguian. de legib. l. 3. contr. 2. c. 8. Carlav. de iudic. l. 1. tit. 1. disp. 2. §. 2. n. 1075.* monens, ad Abbatem, vel alium habentem jura episcopalia, & jurisdictionem quasi episcopalem, non verò ad episcopum spectare, ut consensum prorogationi à clerico factæ prædictæ Subdit præterea episcopum, & archiepiscopum non posse prorogare jurisdictionem Judicis non sui absque consensu suorum superiorum, quod de exemptis quoque dicendum, quibus summi Pontificis necessaria licentia est:

Limita quoad contractus, & delicta. Nam si alicubi clericus contra & in iuris-

vel delinquendo incidit in manus extra-
nel Judicis, re ipsa in illum prorogasse
conferat cognoscendi & decidendi offi-
cium, nec formidanda illi iudicis sui in-
dignatio, aut requirenda licentia fuerit,
*c. Dilecti, de foro compet. Maranta de ordine
iudic. part. 4. dist. 12. Caroc. Decis. 52 n. 24.
Carol. de Grassis, de effectib. clerical. 1. n. 67.
Sigism. Scaccia de sent. & re iudic. Gloss. 7.
q. 3. limit. 1. Carlavall. l. 1. tit. 1. Disp. 1. q. 8.
f. d. 2. Barbof. in Praxi exig. pension. q. 3. init.
& in Præmiss. ad a. significasti, de foro
comp.*

II. Non requiritur tamen ubique &
semper consensus explicitus. Consensus
enim, de quo textus *c. Significasti*, loqui-
tur, non est propriè dictus consensus, sed
pro voluntate accipitur, quæ quidem vo-
luntas satis apparere creditur & per fa-
ctam, & per conjecturas, & per alios mo-
dos, ut pluribus exponit *Barbof. in Tract.
de clausul. n. 140. & 147.*

Monet inluper *Iul. Clarus in §. fin. q.
42. n. 3.* quando per inquisitionem proce-

ditur, non esse locum prorogationis.
Bald. in l. 1. C. ubi de crimine agi oportet,
eamque communem opinionem *Soci-
nus* vocat. Cum enim in hoc iudicio in-
stituendo non interveniat aliqua parti-
um, sed *Judex tantum*, & infamatio, ab-
surdum est cogitare, aut dicere, quod *Ju-
dex à seipso* possit jurisdictionem pro-
rogare; nec minus absurdum, quod fama,
quæ res inanimata est, in *Judicem* non
competentem consentire, eique jurisdic-
tionem tribuere possit, *v. Tiber. Decian.
l. 4. c. 23 n. 5.* ubi contrarium tenere vide-
tur, nimirum, si *Judex ordinarius* com-
petens non inhibeat, sed consentiat, pro-
rogationem obtinere etiam in calu in-
quisitionis. Addit, loco consensus etiam
sufficere ratihabitionem, teste *Baldo in l.
Falsus, C. de f. r. r. & l. 1. Si anò compet. iud.*
Si autem nullo modo consentiat, non
attendat prorogatione, ordinarius *Judex*
inquisitioni insistet, quantum sibi neces-
sarium & utile videbitur, *v. infra Diff.
CXLIII.*

IX.

DIFFERENTIA 9.

*Jure civili per solam litem contestationem perpetuatur jurisdictione delegatis;
Jure Canonico autem citatio sufficit, vel rescriptum, c. Gratum,
de off. deleg. c. Licet, & c. fin. cod. Bartol. n. 14.*

I. *Delegatus* *Judex* dicitur, qui juris-
dictionem non suo jure, sed ab
alio sibi commissam ipsius nomine ex-
ercet. *Tit. 10. tit. de off. eius, cui mand. est iu-
risd.* Nec idem genus omnium, aliqui
delegati juris sunt, & alii ab homine
constituuntur. *Delegati juris* in certis ca-

sibus sunt *episcopi, c. Irrefragabili, de of-
fic. ordin. Concil. Trid. sess. 5. c. 1 sess. 2. c. 2. &
3. de reform. sess. 13. c. 5. de reform. sess. 14.
c. 4. sess. 21. c. 3. 5. 6. & 8. de reform.* Ab ho-
mine constituti dicuntur, quos aut sum-
mus Pontifex, Patriarcha, Metropolita-
nus, aliusve prælatus, vel princeps desi-

B 3 gnat: